

## **Príloha č.12. Skúsenosti z implementácie PO 2007-2013.**

### **Implementácia ROP v programovom období 2007-2013**

Od roku 2008, Trenčiansky samosprávny kraj implementuje ako SO/RO pre ROP na základe splnomocnenia od Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (Riadiaci orgán pre ROP) tri opatrenia Regionálneho operačného programu:

- Opatrenie 3.2b ROP - Podpora a rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu,
- Opatrenie 4.1 ROP - Regenerácia sídiel,
- Opatrenie 5.1 ROP - Regionálne komunikácie zabezpečujúce dopravnú obslužnosť regiónov.

Implementácia zahŕňa prevažne činnosti súvisiace s informovaním o podmienkach pomoci, príjmom a kontrolou žiadostí o nenávratný finančný príspevok, zazmluvňovaním, kontrolou projektov, schvaľovaním žiadostí o platbu a monitorovaním aktivít projektu. SO/RO vykonáva ďalšie činnosti súvisiace s prípravou riadiacej dokumentácie napr. interné manuály procedúr, pripomienkovanie výziev. SO/RO plní úlohy ako prijímateľ nenávratného finančného príspevku z opatrenia 6 – Technická pomoc na spolufinancovanie výdavkov spojených s administratívou a informovaním potenciálnych žiadateľov o nenávratný finančný príspevok.

Ku koncu júla 2014 boli zrealizované prevažne projekty z opatrení 4.1a Regenerácia sídiel a 5.1 Regionálne komunikácie zabezpečujúce dopravnú obslužnosť regiónov. Výzvy na tieto opatrenia boli vyhlásené v priebehu rokov 2008-2010. Ďalšie projekty z neskorších výziev v rámci opatrení 4.1d (Rozvojové dokumenty regiónov) a 4.1a (Obnova obcí postihnutých povodňami) a 3.2b (Neinvestičné projekty v CR) sa priebežne realizujú.

### **Výsledky implementácie opatrení 4.1a a 5.1**

Opatrenie 4.1a Regenerácia sídiel bolo sústredené na revitalizáciu centrálnych verejných priestranstiev v obciach, ktoré sa nachádzajú v póloch rastu, a iných než krajských miest, prípadne na zlepšenie ich vzájomnej dostupnosti v rámci mesta resp. obce. Typickou revitalizáciou bolo vydláždenie námestia, osadenie mobiliáru (lavičky, fontány, odpadkové koše, detské ihriská), výsadba stromov, kríkov, zakladanie trávnikov, výstavba verejných WC, autobusových zastávok, rekonštrukcia verejného osvetlenia, rekonštrukcia chodníkov a miestnych komunikácií, výstavba lávok cez vodné toky, ciest pre cyklistov, a pod.

Ukončených bolo celkovo 53 projektov, ďalšie 2 zazmluvnené projekty mimoriadne ukončené. Ostáva ukončiť jeden projekt v rámci opatrenia 4.1a (odhad – 10/2014) a štyri

projekty v rámci opatrenia 5.1 (u dvoch kontrola VO na Úrade pre verejné obstarávanie, u jedného prebiehajú stavebné práce). Miera čerpania (tab. 1) k 31.7.2014 dosiahla 98% u opatrenia 4.1a a 86% u opatrenia 5.1.

**Tab. 1 Zazmluvnené projekty a čerpanie k 31.7.2014**

Opatrenie	Zazmluvnené celkové oprávnené výdavky (EUR)	Čerpanie (EUR)	Počet zazmluvnených projektov
4.1a Regenerácia sídiel (CVP, okrem povodní)	35 517 161,74	34 952 864,03	53
5.1 Regionálne komunikácie zabezpečujúce dopravnú obslužnosť regiónov	14 123 873,62	12 182 974,62	5
<b>Celkom</b>	<b>49 641 035,36</b>	<b>47 135 838,65</b>	<b>58</b>

V Trenčianskom kraji v rámci opatrenia 4.1a boli zrekonštruované tisíce m<sup>2</sup> miestnych komunikácií, chodníkov, námestí, zelených plôch, inštalované stovky kusov mobiliáru, verejného osvetlenia. Fyzická realizácia v tab. 2 zahŕňa údaje z rozpočtov 50 projektov.

Mestá a obce investovali prevažne do vydláždenia svojich centrálnych námestí, a do rekonštrukcie povrchu príľahlých miestnych komunikácií a chodníkov. Takmer všade sa investovalo do rekonštrukcie verejného osvetlenia (v priemere 28 ks na obec), inštalácie lavičiek (v priemere 19 ks na obec), a odpadkových košov (priemer 10 ks na obec). 44 obcí v rámci projektu realizovalo širšie úpravy verejnej zelene popri zatrávnení verejných plôch. V menšom počte sa realizovala rekonštrukcia verejných zastávok autobusov a parkovísk (v 20 resp. 10 obciach). Verejné WC realizovalo 9 obcí. Mosty a lávky realizovalo 9 obcí. 24 obcí prispelo k zvýšeniu komfortu pri cyklodoprave inštaláciou bicyklových stojanov, a 1 obec aj vybudovaním značenej cyklotrasy.

Vo finančnom vyjadrení väčšia časť prostriedkov bola investovaná do vydláždenia námestí (v priemere 200 tis. Eur na obec) a príľahlých verejných komunikácií (v priemere cez 200 tis. Eur) – viď tab. 3.

**Tab. 2 Fyzická realizácia (opatrenie 4.1a)**

Sumárne ukazovatele	Jednotka	Celkom za kraj
<b>Súbor: 50 miest a obcí</b>		
Centrálna verejná priestranosť (plochy)	tis. m <sup>2</sup>	84,1
Chodníky	tis. m <sup>2</sup>	33,3
Miestne komunikácie	tis. m <sup>2</sup>	91,8

Stĺpy verejného osvetlenia	ks stožiarov	1 337
Parkoviská	tis. m2	7,8
Zastávky autobusov	počet	54
Mosty a lávky	počet	9
Verejné WC	počet	9
Zatrávnené plochy	tis. m2	81,4
Vysadené stromy a voľne stojace väčšie kríky	počet	6 277
Lavičky	počet	917
Odpadkové koše	počet	442
Informačné tabule	počet	63
Nové detské ihriská	počet obcí	17

**Tab. 3 Finančná realizácia vybraných stavebných objektov**

<b>Stavebný objekt</b>	<b>EUR celkom za kraj</b>	<b>EUR priemer na obec</b>
Zrekonštruované chodníky	3 250 885,93	87 861,78
Novovybudované chodníky	1 710 257,50	74 359,02
Miestne komunikácie	5 586 586,72	143 245,81
Parkoviská	608 515,40	60 851,54
Zastávky autobusov	1 292 188,08	44 558,21
Spevnené plochy CVP	8 557 469,24	194 487,94

## **Jednotlivé oblasti zapojené do IROP a RIÚS TSK v programovom období 2014 - 2020**

Integrovaný regionálny operačný program ( „IROP“) predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je: **prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.**

Riadiaci orgán IROP je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, funkciu sprostredkovateľských orgánov by mali plniť Ministerstvo zdravotníctva, Ministerstvo kultúry, samosprávne kraje a krajské mestá.

IROP bude implementovaný cez Regionálnu integrovanú územnú stratégiu pre Trenčiansky kraj (RIÚS), ktorej vypracovanie koordinuje TSK v spolupráci so všetkými relevantnými sociálno-ekonomickými partnermi v kraji.

V programovom období 2014-2020 bude integrovaný prístup v IROP realizovaný prostredníctvom Regionálnych integrovaných územných stratégií (RIÚS) na úrovni samosprávnych krajov. **RIÚS je východiskový strategický dokument pre implementáciu finančných prostriedkov z EŠIF (IROP) na regionálnej úrovni s dopadom na miestnu úroveň.** Na základe RIÚS sa bude realizovať IROP v zmysle individuálnych alebo integrovaných projektov.

**Do prípravy RIÚS TSK sú zapojené nasledovné oblasti:**

### **1. OBLASŤ DOPRAVY**

Projekty v oblasti dopravy realizované v Trenčianskom samosprávnom kraji sú podporované z Regionálneho operačného programu (ROP) prostredníctvom prioritnej osi 5 - Regionálne komunikácie zabezpečujúce dopravnú obslužnosť regiónov.

V rámci programového obdobia 2007 – 2003 bola prioritná os 5 Regionálneho operačného programu prevažne zameraná na zvyšovanie úrovne dopravno-technického stavu ciest II. a III. triedy, ktoré sú v zlom alebo nevyhovujúcom stave a zabezpečujú dopravnú obslužnosť obcí v území do pólov rastu, ďalej na zvyšovanie dostupnosti k vyššej občianskej vybavenosti pre obyvateľov obcí mimo pólov rastu, vytváranie podmienok pre zlepšenie mobility za prácou a budovanie doplnkových prvkov dopravnej infraštruktúry k cestám II. a III. triedy, ktoré zvyšujú bezpečnosť a priepustnosť dopravy a znižujú jej dopady na životné prostredie.

Oprávnenými žiadateľmi pre danú prioritnú os boli len vyššie územné celky. Trenčiansky samosprávny kraj podal 8 Žiadostí o nenávratný finančný príspevok, z ktorých bolo zazmluvnených 5 žiadostí. Doposiaľ boli kompletne zrealizované 4 projekty, v rámci ktorých bolo zrekonštruovaných a zmodernizovaných 71,822 km ciest (z toho 41,219 km ciest II. triedy a 30,603 km ciest III. triedy) a 9 mostných objektov (z toho 3 na cestách II. triedy a 6 na cestách III. triedy). Spomínané štyri projekty boli zrealizované za takmer 12 500 000 Eur a ich realizácia prebiehala na území 6 okresov z 9, ktoré spadajú pod TSK. A to konkrétne Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, Bánovce nad Bebravou, Ilava a Prievidza.

V realizácii je stále ešte jeden projekt, prostredníctvom ktorého bude zrekonštruovaných a zmodernizovaných ďalších 6,75 km a 1 mostný objekt. Daný projekt bude zrealizovaný za približne 1 500 000 Eur.

V programovom období 2007 – 2013 boli v rámci operačného programu schválené Trenčianskemu samosprávnemu kraji, ako oprávnenému žiadateľovi v oblasti dopravy nasledovné projekty:

Názov prijímateľa	Názov projektu	Výdavky projektu v Eur
Trenčiansky samosprávny kraj	Rekonštrukcia a modernizácia úsekov cesty č. II/574 – Ilava – Horná Poruba – Valaská Belá – (Temeš)	4 320 108,03
Trenčiansky samosprávny kraj	Rekonštrukcia a modernizácia úsekov cesty č. II/050043 a III/050044: Uhrovec – Kšinná a Žitná - Radiša a Omastinná I	3 586 333,00
Trenčiansky samosprávny kraj	Rekonštrukcia a modernizácia úsekov cesty č. II/507: Trenčianske Stankovce – Hôrka nad Váhom	2 024 734,64
Trenčiansky samosprávny kraj	Rekonštrukcia a modernizácia úsekov ciest č. III/499024, III/499026 a III/504023 v trase Čachtice a Podkylava	2 613 869,07
Trenčiansky samosprávny kraj	Rekonštrukcia cesty od hranice ŽSK a TSK do obce Nitrianske Pravno	1 585 807,38

## 2. SOCIÁLNA OBLASŤ

Projekty podporujúce sociálnu oblasť v Trenčianskom kraji sú podporované z Regionálneho operačného programu (ROP) prostredníctvom prioritnej osi 2 - Infraštruktúra sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Na základe výsledkov analýzy bola podpora sociálnej infraštruktúry v rokoch 2007 – 2010 zameraná na podporu rekonštrukcie, rozširovania a budovania investične náročnejších, t. j. kapacitne väčších zariadení. Doplnením analýzy v polovici programového obdobia je charakter oprávnených intervencií pre infraštruktúru sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately od roku 2011 definovaný nasledovne: Cieľom intervencií zameraných na deinštitucionalizáciu sociálnych služieb je podpora transformácie existujúcich zariadení s cieľom zabezpečiť dostupnosť komunitných služieb rešpektujúc princípy ľudských práv a rovnosti príležitostí.

Cieľom prioritnej osi 2 Regionálneho operačného programu je „Zvýšenie rozsahu a úrovne poskytovaných služieb v sociálnej oblasti“. K napĺňaniu tohto cieľa prispieva Opatrenie 2.1 „Infraštruktúra sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately“, ktoré je zamerané na zvýšenie kvality poskytovaných služieb v sociálnej oblasti prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb a zariadení na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, vrátane obstarania ich vybavenia.

V programovom období 2007 – 2013 boli na území Trenčianskeho samosprávneho kraja realizované nasledovné projekty:

Názov prijímateľa	Názov projektu	Výdavky projektu v Eur
Mesto Myjava	Rekonštrukcia a rozšírenie Zariadenia opatrovateľskej služby na Hurbanovej ulici	2 495 790,00
Mesto Partizánske	Rekonštrukcia a modernizácia zariadenia soc. Služieb Domov n. o. Partizánske	1 439 119,95
Mesto Dubnica nad Váhom	Rekonštrukcia objektov a prístavba špecializovaného zariadenia domova dôchodcov v Dubnici nad Váhom pre obyvateľov postihnutých Alzheimerovou a Parkinsonovou chorobou	2 998 000,74
Mesto Bojnice	Rekonštrukcia a rozšírenie Zariadenia pre seniorov – Domov dôchodcov Bojnice	375 840,28
Mesto Handlová	SENIOR CENTRUM - komplex sociálnych služieb v Handlovej	2 679 105,46
Stredisko Evanjelickej DIAKONIE Košeca Orchidea n.o., Prievidza	Rekonštrukcia a modernizácia ZpS a DSS v Košeci  Orchidea n.o. Rekonštrukcia Krízového strediska	507 567,64  412 718,99
Stredisko sociálnych služieb Kanianka n. o.	Zariadenie pre seniorov - SSS Kanianka	590 370,73
Archa,n.o. Bánovce nad Bebravou	Rekonštrukcia a rozšírenie kapacity DSS Archa	429 163,15
Trenčiansky samosprávny kraj	Rozšírenie spektra a kvality služieb sociálnej starostlivosti pre marginalizované skupiny obyvateľov Považia v CSS  BYSTRICAN Považská Bystrica	1 194 463,46
SENIOR Nitrianske Rudno, n. o.	Modernizácia a nadstavba SENIOR Nitrianske Rudno, n.o.	451 023,90
Zariadenie pre seniorov-Domov sociálnych služieb n. o., Považská Bystrica	Zariadenie pre seniorov – Domov sociálnych služieb Tulipán	1 994 696,14
Agentúra sociálnych služieb - ASS n.o.,	Zvýšenie rozsahu poskytovaných sociálnych služieb – ASS n. o. Dubnica nad Váhom	1 991 364,33

Dubnica nad Váhom		
Pokoj v duši n.o., Považská Bystrica	Prestavba a rekonštrukcia obytného domu na DSS Považská Bystrica	3 114 073,98
HUBERTUS n.o., Púchov	Vybudovanie Domova sociálnych služieb Hubertus	2 098 208,15
Iskierka nádeje SD, n.o. Trenčín	Rekonštrukcia areálu kaštieľa Záblatie na dom pre seniorov	1 908 782,88
CSS Nádej, Dolný Lieskov	Komplexný projekt CSS NÁDEJ Dolný Lieskov	1 010 552,69
CSS SLOVEN, Slávnica	Rekonštrukcia a revitalizácia objektov v areáli CSS SLOVEN Slávnica	2 792 848,81
CSS DEMY, Trenčín	Vybudovanie prístavby CSS DEMY v Trenčíne	1 741 501,10

Trenčiansky samosprávny kraj realizoval v rámci Regionálneho operačného programu, cez prioritnú os 2 opatrenie 2.1a - projekt s názvom „Rozšírenie spektra a kvality služieb sociálnej starostlivosti pre marginalizované skupiny obyvateľov Považia v CSS BYSTRICAN Považská Bystrica“. V období predloženia žiadosti o poskytnutie NFP poskytovalo centrum sociálnych služieb celoročné komplexné sociálne služby 180 klientom. Prostredníctvom rekonštrukcie objektov a nákupu vybavenia sa zlepšila kvalita poskytovaných služieb a zvýšila sa kapacita pre ďalších 20 klientov, čím projekt prispel k napĺňaniu cieľa prioritnej osi 2 Regionálneho operačného programu. Ďalšími projektami v rámci tohto opatrenia boli: „Komplexný projekt CSS Nádej, Dolný Lieskov“ a „Rekonštrukcia a revitalizácia objektov v areáli CSS SLOVEN, Slávnica. Prostredníctvom opatrenia 2.1b bol zastrešený projekt „Vybudovanie prístavby CSS DEMY v Trenčíne“.

### 3. ŠKOLSTVO

V rámci programového obdobia 2007 – 2003 bola prioritná os 1 Regionálneho operačného programu prevažne zameraná na zvýšenie kvality poskytovaných služieb v oblasti vzdelávania prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania a modernizácie predškolských zariadení, základných škôl a stredných škôl, vrátane obstarania ich vybavenia. Cieľ prioritnej osi 1 Infraštruktúra vzdelávania ROP je definovaný ako „Zvýšenie úrovne poskytovaných služieb v oblasti vzdelávania“ a globálny cieľ operačného programu je definovaný ako „Zvýšenie dostupnosti a kvality občianskej infraštruktúry a vybavenosti územia v regiónoch“.

Oprávnenými žiadateľmi pre túto prioritnú os boli ako verejní tak aj súkromní poskytovatelia služieb v oblasti vzdelávania na území celej SR. Oprávnenými aktivitami v rámci predmetného opatrenia boli rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení a s tým súvisiace obstaranie vybavenia vrátane IKT a podporné aktivity.

Na území Trenčianskeho samosprávneho kraja bolo realizovaných v rámci danej prioritnej osi 89 projektov v celkovej výške zazmluvnenej sume 73 709 707,31 Eur, výška celkového čerpania predstavuje 67 532 842,04 Eur, pričom 6 projektov je ešte v realizácii.

Trenčianskemu samosprávnemu kraju ako zriaďovateľovi škôl a školských zariadení boli schválené a štyri predložené projekty v celkovej zazmluvnenej sume 3 992 261,25 Eur, ktoré boli aj realizované. Dva z nich (Gymnázium Janka Jesenského v Bánovciach nad Bebravou a ZSSO Nové Mesto nad Váhom) sú riadne ukončené, zvyšné dva (Gymnázium v Púchove a SPŠ Myjava) sú v procese ukončenia aktivít financovania.

### **Projekty realizované v Trenčianskom kraji z Operačného programu Vzdelávanie**

V rámci OP Vzdelávanie boli na území Trenčianskeho kraja realizované projekty z nasledovných prioritných osí a opatrení:

#### **Prioritná os 1 Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy**

**Opatrenie 1.1** Premena tradičnej školy na modernú

**Opatrenie 1.2** Vysoké školy a výskum a vývoj ako motory rozvoja vedomostnej spoločnosti

#### **Prioritná os 2 Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja ľudských zdrojov**

**Opatrenie 2.1** Podpora ďalšieho vzdelávania

**Opatrenie 2.2** Podpora ďalšieho vzdelávania v zdravotníctve

#### **Prioritná os 3 Podpora vzdelávania osôb s osobitými vzdelávacími potrebami**

**Opatrenie 3.2** Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne osôb s osobitými vzdelávacími potrebami

Operačný program Vzdelávanie podporuje zvýšenie adaptability pracovnej sily prostredníctvom zvýšenia kvality a prístupu k celoživotnému vzdelávaniu. Konkrétne opatrenia sa zameriavajú na posilnenie ľudského kapitálu, najmä prostredníctvom podpory vzdelávania v jednotlivých segmentoch vzdelávacieho systému: regionálne školstvo, vysoké školstvo a ďalšie vzdelávanie. Podpora sa uskutočňuje formou vytvárania a zavádzania reforiem do systémov vzdelávania a odbornej prípravy s ohľadom na zvyšovanie schopnosti ľudí reagovať na potreby vedomostnej spoločnosti a celoživotného vzdelávania, vylepšovaním schopností školiaceho personálu smerom k inovácii a vedomostnej ekonomike a vytváraním sietí medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania, výskumnými a technologickými strediskami a podnikmi. Podpora vzdelávania osôb s osobitými vzdelávacími potrebami uľahčuje sociálnu inklúziu a trvalo udržateľnú integráciu znevýhodnených skupín na trhu práce so zreteľom na marginalizované rómske komunity.

Globálnym cieľom operačného programu Vzdelávanie je zabezpečenie dlhodobej konkurencieschopnosti SR prostredníctvom prispôsobenia vzdelávacieho systému potrebám vedomostnej spoločnosti.

Oprávnenými žiadateľmi v rámci OP Vzdelávanie boli základné školy a stredné školy nezávisle na type zriaďovateľa, vysoké školy, inštitúcie poskytujúce ďalšie vzdelávanie v akejkoľvek forme v závislosti na konkrétnej výzve.

Na území Trenčianskeho kraja bolo schválených a zazmluvnených 88 projektov v celkovej zazmluvnenej sume 26 283 724,92 Eur. Celková suma čerpania je vo výške 6 284 785,75 Eur. Aktuálne je ešte 47 projektov v realizácii a celková suma čerpania sa po ukončení realizácie všetkých projektov podstatne zvýši. Stredné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK realizovali alebo realizujú



spolu 24 projektov v celkovej zazmluvnenej sume 6 022 864,88 Eur, všetky v rámci opatrenia 1.1 Premena tradičnej školy na modernú.

Názov prijímateľa	Názov projektu	Výdavky projektu v Eur
ZSSOaS Nové Mesto n. Váhom	Trvaloudržiateľné zvýšenie kvality vzdelávania v ZSSOaS Nové Mesto nad Váhom	624 707,06
SPŠ Myjava	Rekonštrukcia a modernizácia ako cesta zvýšenia kvality vzdelávania v SPŠ Myjava	1 232 324,47
Gymnázium Janka Jesenského, Bánovce n. Bebravou	Rekonštrukcia Gymnázia Janka Jesenského Bánovce nad Bebravou	1 068 243,38
SOŠ Juraja Ribaya, Bánovce n. Bebravou	Rekonštrukcia budovy a modernizácia odb. vzdelávania v SOŠ Juraja Ribaya, Pilotnej školy ZAP SR v Bánovciach nad Bebravou	1 572 954,23
Gymnázium, PU	Rekonštrukcia a dostavba Gymnázia v Púchove	1 335 211,75

#### 4. OBLASŤ KULTÚRY

**Projekty podporujúce oblasť kultúry sú implementované prostredníctvom opatrenia 3.1 - „Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov“.**

Hlavným cieľom opatrenia 3.1 „Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov“ je zvýšenie kvality služieb poskytovaných pamäťovými a fondovými inštitúciami na miestnej a regionálnej úrovni prostredníctvom ich rekonštrukcie, rozširovania a modernizácie, vrátane obstarania ich vybavenia a revitalizácia významných pamiatkových objektov v súvislosti so zachovaním kultúrneho dedičstva a jeho využitia v kultúrno-poznávacom cestovnom ruchu.

Počas programového obdobia 2007 – 2013 boli v Trenčianskom samosprávnom kraji zrealizované, resp. sa realizujú v oblasti kultúry, nasledovné projekty:

Názov prijímateľa	Názov projektu	Výdavky projektu v Eur
Trenčiansky hrad	Rekonštrukcia objektu kasární Trenčianskeho hradu	2 480 550,44

Projekt je v súčasnosti ešte stále v realizácii a po jej ukončení bude komplexne obnovený historický objekt hradných kasární, ktorý je súčasťou NKP Trenčianskeho hradu. Obnovený objekt bude disponovať tromi nadzemnými podlažiami - 1521 m<sup>2</sup> a podkrovím objektu. Hlavné časti Kasární budú tvoriť výstavné priestory. Na treťom poschodí sa plánuje vytvorenie galérie Trenčianskej župy a zároveň priestoru na prezentačné, vzdelávacie a kultúrne podujatia pre návštevníkov a odbornú verejnosť. Súčasťou objektu bude „ochodza“, ktorá návštevníkom poskytne jedinečný výhľad na mesto Trenčín a jeho okolie.

Rekonštrukciou objektu sa zvýši kvalita služieb poskytovaných Trenčianskym hradom, a to vybudovaním spoločenských a hygienických priestorov pre návštevníkov hradu, pričom na prvé podlažie vrátane hygienických zariadení bude vytvorený bezbariérový prístup. Kasárne budú vybavené

IKT zariadením, ktoré zvýšia kvalitu prezentačných služieb hradu. Realizácia projektu by mala prispieť k zvýšeniu záujmu domácich i zahraničných návštevníkov o Trenčiansky hrad. Kasárne sa vďaka svojej výhodnej polohe, bezproblémovej dostupnosti, rekonštrukcii a modernizácii môžu stať srdcom Trenčianskeho hradu.

## 5. OBLASŤ ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Trenčiansky samosprávny kraj v programovom období 2007 – 2013 realizoval aj projekty z Operačného programu Životné prostredie. Tento predstavuje programový dokument Slovenskej republiky pre čerpanie pomoci z fondov Európskej únie pre sektor životného prostredia na roky 2007 – 2013. Dokument vypracovalo MŽP SR ako Riadiaci orgán pre Operačný program Životné prostredie. Globálnym cieľom OP ŽP je zlepšenie stavu životného prostredia a racionálneho využívania zdrojov prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia environmentálnej infraštruktúry SR v zmysle predpisov EÚ a SR a posilnenie efektívnosti environmentálnej zložky trvalo udržateľného rozvoja.

Prostredníctvom Prioritnej osi 3 **Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy** sa implementovali v Trenčianskom kraji 2 projekty predkladané TSK alebo OVZP TSK. Sú zamerané na znižovanie emisií znečisťujúcich látok zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia, ktorými sa dosiahnu nižšie hodnoty emisií než sú požadované platnými právnymi predpismi (vrátane príslušných systémov monitorovania) alebo sa dosiahnu sprísnené požiadavky podľa nových predpisov a strategických dokumentov EÚ.

Názov prijímateľa	Názov projektu	Výdavky projektu v Eur
NsP Myjava	NsP Myjava – rekonštrukcia kotolne a spaľovne	2 662 914,39
Trenčiansky samosprávny kraj	Zlepšovanie kvality ovzdušia v Trenčianskom samosprávnom kraji	3 057 693,10

Špecifickým cieľom prioritnej osi 3 **Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy** je znižovanie emisií základných a ostatných znečisťujúcich látok, minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie v súlade s legislatívou EÚ a SR.

Dôvodom stanovenia tohto cieľa pre **opatrenie 3.1 Ochrana ovzdušia** bola predovšetkým potreba dosiahnutia dobrej kvality ovzdušia na území SR, pri ktorej nebude dochádzať k prekračovaniu limitných hodnôt určených znečisťujúcich látok. Ďalším dôvodom je potreba naplňovania záverov Tematickej stratégie o znečistení ovzdušia a požiadavky na dodržanie určených národných emisných stropov, ktoré vyplývajú z legislatívy EÚ, ale aj z medzinárodných dohovorov.

Operačný cieľ sa naplňoval prostredníctvom podpory aktivít zameraných najmä na:

- znižovanie emisií základných a ostatných znečisťujúcich látok v ovzduší najmä tuhých znečisťujúcich látok (PM10, PM2,5), SO<sub>2</sub>, NO<sub>x</sub>, benzén, VOC, NH<sub>3</sub>, ťažkých kovov a PAH
- zníženie emisií znečisťujúcich látok z verejnej dopravy prioritne v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia
- riešenie kvality ovzdušia a skvalitňovanie a odbornú podporu monitorovania emisií a kvality ovzdušia podľa požiadaviek EÚ ako aj skvalitnenie Národného emisného informačného systému (NEIS)

Zoznam všetkých schválených projektov v Trenčianskom kraji v rámci OPŽP:

Názov projektu	Subjekt	Celková
----------------	---------	---------

		<b>zazmluvnená suma EUR</b>
Vybud. a využ. stokovej siete v aglomeráciií obcí	Kočovce	8 166 322,81
Papradňanská dolina - kanalizácia	PVS, a.s.	7 543 065,78
Trenčianska Turná KANALIZÁCIA	Obec Trenčianska Turná	3 429 426,78
Dobudovanie stokovej siete v aglomerácii	Obec Čachtice	6 468 305,86
Vybudovanie celoobecnej kanalizácie Drietoma	Obec Drietoma	7 396 508,71
Považská Bystrica, mestská časť Podvažie - rozšíre	Mesto Považská Bystrica	966 578,85
ČOV Handlová -intenzifikácia	Stredoslovenská vodárenská spoločnosť a.s.	4 287 390,12
Rozšírenie verejnej kanal. v meste Pov.Bystrica	Mesto Považská Bystrica	4 437 693,03
Vybudovanie vodovodu Malejov Myjava	Mesto Myjava	1 591 688,64
Intenzifikácia ČOV, odkanalizovanie Trenčín	TVK a.s. Trenčín	48 882 027,12
ČOV a kanal. Ilava	PVS, a.s.	19 825 909,36
Zásobovanie a odkanalizov. okr.Púchov-I.etapa 2013	PVS, a.s.	19 863 867,48
Sústava na odkanalizovanie a čistenie OV Prievidza	Stredoslovenská vodárenská spoločnosť a.s.	14 125 759,36
Aglomerácia Sebedražie - kanalizácia	Stredoslovenská vodárenská spoločnosť a.s.	10 298 313,24
Región Bánovce nad Bebravou-Kanalizácia 2014	Bánovce nad Bebravou	1 843 831,31
Aglomerácia Kanianka - kanalizácia	Stredoslovenská vodárenská spoločnosť a.s.	1 374 117,50
Veľká Javorina - Bradlo, ČOV Stará Turá - 2014	AQUATUR Stará Turá	4 903 783,37
I.etapa protipov.opatrení, ľavý a pravý breh Nitry	SVP, š.p.	1 040 390,42
Vyregulovanie dna toku potoka Lieskovského	Dolný Lieskov	109 720,57
Vybudovanie poldra Svacenický jarok	Mesto Myjava	2 384 362,96
Klátova Nová Ves – vybudovanie poldra na Hradskom	SVP, š.p.	972 547,95
Turá Lúka - úprava kapacity koryta Myjavy	SVP, š.p.	5 517 173,88
Ilava - úprava Podhradského potoka, I. etapa	SVP, š.p.	3 601 300,71
Vybud.CNG stanice a obnova voz.parku SAD Prievidza	SAD Prievidza, a.s.	5 846 554,61
NsP Myjava - Rekonštr. kotolne a spaľovne	Trenčiansky samosprávny kraj	2 460 484,60
Efektív.využív.energií v budove ZŠ a MŠ v Rudníku	Rudník (Myjava)	200 530,00
Zmena paliv. základne v školsk. budove obce Slopná	obec Slopná	439 550,27
Nechajme dýchať	obec Pruské	692 053,01
Zefektívnenie vykurovacieho systému v ob	Obec Horné Srnie	531 409,84
Rekonštrukcia tepel.hospodárstva-Brezová p.Bradlom	COFELY a.s.	2 695 335,17
Modernizácia rozvodov tepla a zmena palivovej zákl	Technické služby mesta Partizánske, spol	3 998 973,97
Zefektívnenie vykurovacieho systému v m. Nemšová	Mesto Nemšová	1 272 117,09
Rieš. kvality ovzdušia nákupom čist. tech. Uhrovec	Obec Uhrovec	289 878,05
Riešenie kvality ovzdušia nákupom čistiacej tech.	Obec Horné Srnie	289 878,05

Ochrana ovzdušia v obci Oslany - Nákup m	Obec Oslany	419 090,00
Ochrana ovzdušia-Bystričany-Nákup multif.čist.auta	Obec Bystričany	371 057,44
Zlepšovanie kvality ovzdušia v Trenčians	Trenčiansky samosprávny kraj	3 057 693,10
Ochrana ovzdušia v meste Bojnice	Bojnice	289 878,05
Ochrana ovzdušia v meste Nováky - nákup mult.voz.	Mesto Nováky	413 139,44
Modernizácia kotolní v objektoch MŠ a ZŠ Beluša	Obec Beluša	336 291,75
Ochrana ovzdušia v Nemšovej	Mesto Nemšová	532 811,79
Ochrana ovzdušia v obci Lehota pod Vtáčn	Obec Lehota pod Vtáčnikom	361 374,00
Technika na čistenie ciest pre mesto Handlová	Mesto Handlová	813 167,00
Riešenie kvality ovzdušia - čistiaca technika	Obec Horná Súča	436 962,05
Výmena zdrojov energie v Materskej školke	Čereňany	219 295,68
Uzatv. a rekult. skládky odpadov Nová Ves n. Váhom	Obec Nová Ves nad Váhom	202 443,56
Zefekt. a rozšírenie.sepr.odpadu Nedožery-Brezany	Obec Nedožery - Brezany	328 280,77
Rozšírenie a moderniz. v Starej Turej - II. etapa	Mesto Stará Turá	874 607,48
Modernizácia odpad. hosp. v NMnV - 2. etapa	Mesto Nové Mesto nad Váhom	644 291,18
Skládka odpadov - Mnešice - Tušková	Mesto Nové Mesto nad Váhom	3 244 606,08
Zakratie a rekultivácia skládky Lednické Rovne	Obec Lednické Rovne	3 429 904,76
Zhodnocovanie stavebných odpadov-Jozef Podolan	Jozef Podolan	182 600,97
Zariadenie na zhodnoc. SO- ERSON Recycling,s.r.o	ERSON Recycling, s.r.o	12 759 442,31
Uzatvor. a rekult. skládky Trenč.Teplice - Kaňová	Mesto Trenčianske Teplice	6 043 946,04
Obecná kompostáreň a zberný dvor - H. Súča	Obec Horná Súča	1 484 239,81
Modernizácia odpadového hospodárstva v NMnV	Mesto Nové Mesto nad Váhom	3 222 822,58
Výstavba odpadovej bioplynovej stanice v Bošanoch	Alternative Energy	16 500 023,00
Regionálne centrum zhodnocovania BRO v m	Mesto Nemšová	4 807 955,48
Regionálne centrum pre zhodnotenie biolog.	Mesto Myjava	2 978 048,87
Uzatvorenie a rekultivácia skládky odpad- Lúky	Obec Lúky	345 444,65
Ekolog.spaľovne nebezpeč.odpadov Pov.Bystrica	Helpeko, s.r.o.	9 825 320,00
REKULTIVÁCIA SKLÁDKY TKO VOL. - LUBORČA	Mesto Nemšová	0,00
Vybudovanie zberného miesta a intenz. SZ	Obec Trenčianska Turná	717 773,66
Zelená dedina - komplexný systém zb	obec Pruské	1 222 887,26
Rozšírenie a zefektívnenie separovaného zberu - PB	Mesto Považská Bystrica	2 419 707,85
Recyklácia syntetických textílií, Krajné	PR Krajné, s.r.o.	4 483 290,76
Zberný dvor obce Košeca	Obec Košeca OU	509 931,31
Budovanie zberného dvora v obci Bošáca	Bošáca	752 828,34
Stredisko triedeného zberu Stará Turá	Mesto Stará Turá	572 597,76
Skvalitnenie systému separovania odpadov	Obec Rybany	311 646,43

Sanácia env. záťaže MO SR - Nemšová	Ministerstvo obrany SR	1 954 933,82
Sanácia environ. záťaží na lok. Trenčianskeho kraj	MŽP SR	3 119 914,25
Vybudovanie Náuč.chodníka Karpat.fauny-ZOO Bojnice	ZOO Bojnice	2 779 503,22
DNA pracovisko - ZOO Bojnice	ZOO Bojnice	21 421,65
Info. centrum v ZOO Bojnice	ZOO Bojnice	3 361 949,09